КПСС XXIV СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 177, (4424) | 5 сентябрь, 1970 йил ШАНБА | Баҳоси 2 тийин.

Илғорларга кўчма қизил байроқлар

Ўзбекистон КП область комитети ва область ижроия комитети районлар, совхозлар ва колхозларнинг давлатга сабзавот, картошка, мева, узум сотиш ҳамда топшириш, шунингдек, райпишчеторгларнинг сабзавот маҳсулотлари тайёрлашдаги 1970 йил август ойида эришган натижаларини қараб чиқиб, **қарор қиладилар:**

Ўзбекистон КП область комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозига** (раиси **Эгамназаров**, партия ташкилоти секретари **Соатов**, бош агрономи **Олиференко** ўртоқлар) берилди.

Кўчма Қизил байроқ Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозидан олиб берилади.

Ўзбекистон КП область комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Калинин районидаги «Партия XXI съезди»** совхозига (директори **Қамбаров**, бош агрономи **Одилов** ўртоқлар) берилди.

Кўчма Қизил Байроқ Ўрта Чирчиқ районидаги 4-«Оҳангарон» совхозидан олиб берилди.

Ўзбекистон КП область комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Киров райпишчеторгига** (директори **Мусаев**, партия ташкилотининг секретари **Комилов** ўртоқлар) берилди.

Кўчма Қизил байроқ Чилонзор райпишчеторгидан олиб берилади.

Ўзбекистон КП область комитети ва область ижроия комитети канол ўриш ва давлатга луб топширишда 1 сентябргача бўлган социалистик мусобақа натижаларини қараб чиқиб қарор қилдилар.

Ўзбекистон КП область комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Ўрта Чирчиқ районига** (район партия комитетининг секретари **Аҳмедов**, район ижроия комитетининг раиси **Назаров**, қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Қўчқоров** ўртоқлар) берилди.

Ўзбекистон КП область комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Оққўрғон районидаги «Москва»** колхозига (раиси **Шубладзе**, партия ташкилотининг секретари **Алтаев**, бош агрономи **Киборов** ўртоқлар) берилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

ҲАЛҚ ХЎЖАЛИГИДА ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС XXIII съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VIII пленуми қарорларини бажараётган республика партия ташкилотлари ўз куч-ғайратларини фан ва техниканинг энг янги ютуқларини халқ хўжалигига жадаллик билан жорий этишга, асосий ишлаб чиқариш фондларидан, моддий ва меҳнат ресурсларидан яхшироқ фойдаланишга ва шу асосда ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини тағин ҳам кўтаришга, меҳнат унумдорлигини ўстиришга қаратмоқдалар.

Беш йиллик мобайнида республикада илмий-техника тараққиётини янада жадаллаштириш тадбирлари кўрилди. Саноатда жумладан янги техника ва илғор технологияни жорий этиш, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаш, маҳсулотнинг прогрессив турларини ўзлаштириш, унинг сифатини яхшилаш борасида мингдан ортиқ тадбир амалга оширилди. Комплекс механизациялашган ва автоматлашган поток линиялар ва корхоналар икки баравар кўпайди. Бундан кўриладиган иқтисодий наф 80 миллион сўмга етди, тадбирларнинг амалга оширилиши учун кетган маблағ бир йилга қолмай қопланаверди.

Рационализатор ва ихтирочилар ижодий меҳнатининг маҳсули бўлган 124 минг таклиф амалга оширилиб, бундан 162 миллион сўм иқтисодий фойда кўрилмоқда.

Илмий-техника тараққиётига Ўзбекистон олимлари ҳам катта ҳисса қўшмоқдалар. Кўпгина илмий тадқиқот, лойиҳалаш ва конструкторлик ташкилотлари муайян мақсад йўлида сабот билан ишламоқдалар, илмий ишларнинг самараси ошди, улар жадалроқ амалга ошадиган бўлиб қолди.

Шу билан бир қаторда июль ойида бўлиб ўтган республика партия-хўжалик активи йиғилишида таъкидлаб ўтилганидек, илмий-техника тараққиёти соҳасида Ўзбекистонда бир қанча жиддий нуқсонлар ва ҳал этилмаган масалалар бор.

Саноатнинг техника билан жиҳозланганлиги умуман кўтарилган бўлса ҳам, қўл меҳнатининг салмоғи камайиш ўрнига бир қадар кўтарилди ва ҳозир жами меҳнат сарфларининг 55 процентини ташкил этмоқда. Сермеҳнат ва ёрдамчи ишларда механизация воситалари айниқса сустлик билан жорий этилмоқда. Бу соҳада эса ҳамма ишчиларнинг ярмига яқини банд бўлиб турибди.

Республиканинг айрим министрликлари ва идоралари назоратни сусайтириб юборганликлари учун янги техникани жорий этиш юзасидан белгиланган қўпгина топшириқлар бажарилмаяпти.

Янги техника тадбирларини амалга ошириш учун банк кредити, ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди, моддий рағбатлантириш системаси сингари иқтисодий омиллардан ҳали етарли фойдаланилаётгани йўқ.

Айрим корхоналарда ускуналардан ёмон фойдаланилмоқда, эскириб қолган маҳсулот чиқарилмоқда. Саратовликларнинг бенуқсон маҳсулот ишлаб чиқариш системаси сустлик билан жорий этилмоқда. Қурилишни индустрлаштиришда ҳам камчиликлар бор. Илгари бўлганидек, ҳозир ҳам йўл қурилишида ишлатиладиган техникадан қониқарсиз фойдаланилмоқда. Транспортда ва алоқа корхоналарида хизмат кўрсатиш даражаси ана шу тармоқлардаги илмий-техника тараққиёти суръатларидан ҳанузгача орқада қолаётир.

Корхоналарнинг техникавий тараққиётини планлаштираётганда хўжалик органлари ҳар бир тадбирнинг самарадорлигини ҳар томонлама ҳисобга олмаётирлар. Бу тадбирнинг меҳнатни механизациялашдаги таъсирини тўла инобатга олмаётирлар. Худди ана шу нарса республикада меҳнат унумдорлигининг ўртача йиллик ўсиш суръатлари камайиш сабабларидан бири бўлди.

Айрим илмий муассасалар фаолиятидаги камчиликларга ҳам барҳам берилмаган. Илмий тадқиқод институтлари, олий ўқув юртларининг проблема ва тармоқ лабораториялари оз самара бериб ишламоқда. Тадқиқотлар кўпинча илмий ҳисобот ёки материалларни матбуотда эълон қилиш билан тугайди, улар шундан сўнг амалга оширилмай қолиб кетади. Айрим инсти-

[Охири 2-бетда].

РЕСПУБЛИКАДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА

Республикамизда 4 сентябргача йиллик планга нисбатан 1,48 процент миқдорида пахта тайёрланди. Унга Бухоро области 10,26, Қашқадарё области 3,48, Сурхондарё области 1,97, Хоразм области 0,55, Фарғона области 0,49, Қорақалпоғистон АССР 0,40, Андижон области 0,30, Наманган области 0,24, Сирдарё области 0,07 процент миқдорида пахта тайёрлаб ҳисса қўшганлар. Тошкент ва Самарқанд областларида ҳали пахта тайёрлашга киришилгани йўқ. Республикамизда биринчи бўлиб пахта тайёрлашни бошлаб юборган Бухоро области йиғим-теримда энг юқори кўрсаткичга, яъни бир кунда йиллик планга нисбатан 1,68 процент пахта тайёрлашга эришган.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ҒЎЗАНИ ДЕФОЛИАЦИЯ ҚИЛИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 4 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Оққўрғон	34,5
Бўка	7,1
Бекобод	2,5
Юқори Чирчиқ	—
Оржоникидзе	—
Ўрта Чирчиқ	—
Янгийўл	—
Область бўйича	9,3

Қўчқор Саримсоқов Бўка районидаги «Гулистон» колхозининг пешқадам механизаторларидан. У ёз бўйи пахта далаларида ғўзаларга сифатли ишлов бериш, озиқлантириш ишларини намунали олиб боришда актив қатнашди. Йиғим-терим мавсумида эса ўз «зангори кема»сини унумли ишлатиб 150 тоннадан ортиқ «оқ олтин» териб беришга аҳд қилган. Суратда: Қ. Саримсоқов машина теримига мўлжалланган пайкалда.

Ф. Лутфуллаев фотоси.

МЕХАНИЗАТОРЛАР СЛЁТИ

ТУЙТЕПА. («ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАХСУС МУХБИРИДАН). Кеча Ўрта Чирчиқ район механизаторларининг слёти бўлиб ўтди. Слётда колхоз-совхозларнинг бригадирлари, звеноводлар, механизаторлар иштирок этдилар. Улар бу йил машина теримини уюшқоқлик билан ўтказиш, етиштирилган ҳосилнинг 43 минг тоннасини «зангори кема»лар билан териб олиш ҳақида ўзаро маслаҳатлашиб олдилар. Слётда район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи М. Қўчқоров сўзлаб механизаторлар олдида турган катта вазифалари ҳақида гапирди.

Слётда Терешкова номли колхоз раиси У. Хасанова, «Партия XXII съезди» колхози бошланғич партия ташкилоти секретари Х. Мадалиев, «Узсельхозтехника» район бўлимининг бошлиғи А. Г. Мелик Карамян ва область партия комитети қишлоқ хўжалиги бўлими бошлиғининг ўринбосари А. Мақсумов ўртоқлар музокарага чиқдилар.

МЕХАНИК-ҲАЙДОВЧИЛАР КОНКУРСИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети телевидение ва радиоэшиттириш Давлат Комитети, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, қишлоқ хўжалиги ҳамда тайёрлаш ишчи ва хизматчилари касаба союзи республика Комитети Қорақалпоғистон АССР ва республиканинг ҳар бир области учун машина терими илғорларига учтадан мукофот таъсис этдилар.

Биринчи, иккинчи ва учинчи ўринларни эгаллаган ғолибларга Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг телевидение ва радиоэшиттириш бўйича Давлат Комитети, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, қишлоқ хўжалиги ҳамда тайёрлаш ишчи ва хизматчилари касаба союзи республика Комитетининг Фахрий ёрлиқлари топширилади.

Биринчи ўринни эгаллаган кишилар бундан ташқари қимматбаҳо совғалар билан тақдирланади.

Биринчи ўрин Тошкент, Сирдарё, Бухоро, Қашқадарё, ва Хоразм областларида мавсум давомида икки қаторли машинада биринчи бўлиб 150 тонна, тўрт қаторли машинада эса 250 тонна пахта териб берган механик-ҳайдовчиларга берилади.

Фарғона, Наманган ва Андижон областлари бўйича бу миқдор 130 ҳамда 220 тоннани, Самарқанд области ва Қорақалпоғистон АССР бўйича эса 120 ҳамда 200 тоннани ташкил қилади.

Бу мукофотларни Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитети, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, қишлоқ хўжалиги ҳамда тайёрлаш ишчи ва хизматчилари касаба союзи республика Комитети президиуми томонидан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг телевидение ва радиоэшиттириш бўйича Давлат Комитети, Қорақалпоғистон АССР Қишлоқ хўжалиги министрлигининг органлари, область қишлоқ хўжалик бошқармалари ва қишлоқ хўжалиги ҳамда тайёрлаш ишчи-хизматлари касаба союзи область комитетларининг биргаликдаги тавсиясига биноан топширилади.

Машина терими усталарининг ютуқлари ва тажрибаси республика телевиденнеси ва радиоси орқали кенг пропаганда қилинади. Социалистик мусобақа ғолибларига мукофотлар тантанали вазиятда топширилади.

МАШИНА БИЛАН 60 МИНГ ТОННА

БЎКА, (Телефон орқали олинди). Район механизаторларининг бу ерда бўлиб ўтган слётида беш йилликнинг сўнгги йилида пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун қилинган ишлар якуни ва галдаги вазифалар муҳокама қилинди. Йиғим-теримнинг дастлабки кунларида бўлиб ўтган бу слётда механизаторлар, хўжаликларнинг раҳбарлари, бригада ва звено бошлиқлари иштирок этдилар.

Бўкаликлар 1970 йилда она-Ватанга 77 минг тонна пахта етказиб бериш, унинг 56 минг тоннасини машиналарда териб олишга қарор қилган эдилар. Слёт қатнашчилари бу йил колхоз ва совхозларда қилинган фидокорона меҳнат туфайли поёнсиз далаларда мўлжалдагидан анча кўп ҳосил етиштиришга муваффақ бўлинганлигини алоҳида таъкидладилар. Шунинг учун улар ўз зиммаларига янги мажбурият—80 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш, шундан 60 минг тоннасини «зангори кема»лар билан териб олиш юзасидан қатъий бир фикрга келдилар. Район меҳнаткашлари йиғим-теримни 30—35 иш кунида якунлашни мўлжалламоқдалар.

Механизаторларнинг слётида район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ К. Содиқов доклад қилиб, мўл ҳосилни сира нобуд қилмай йиғиб-териб олиш учун барча куч ва техникани сафарбар этишга чақирди. Шу слётда 2-«Пискент» совхозининг звено бошлиғи, механизатор Умур Файзулов сўзга чиқиб, бу йилги мавсумда «Ўзбекистон» машинасида 300 тонна пахта теришга қарор қилганлигини айтди. Унинг бу сўзини Тельман номли колхоздан Ғафуров, 1-«Пискент» совхозидан Сайдинов, Тимирязев номли колхоздан Туронов, Тельман номли колхоздан Аҳмедова ўртоқлар ҳам қизғин маъқуллади-лар ва мавсумда ўз агрегатлари билан 150—250 тоннадан пахта терамиз деб слёт қатнашчиларини ишонтирдилар.

1-«Пискент» совхози партия ташкилотининг секретари М. Абдулҳакимов, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи Т. Ортиқхўжаев ўртоқлар ҳам слётда сўзладилар.

Бўка районининг кўпгина хўжаликларида пахта терими кун сайин қизғин тус олмоқда. Улар эрта-индин қизил карвон билан давлат қабул пунктларига «оқ олтин» топширишга тайёргарлик кўрмоқдалар. Поёнсиз далалар тепасида қишлоқ хўжалик авиациясининг самолётлари учиб турибди. Ғўза дефолиацияси яқин кунларда тамомланади. Кўз илғамас далалар оппоқ либосга бурканади. Ана ўшанда Бўка пахтазорларида 900 дан ортиқ «зангори кема» ҳайқириғи янграйди. 80 минг тонна учун курашда ана шу қудратли машиналар фидокор деҳқонларга мададкор бўлади.

МУСОБАҚАДОШ ОБЛАСТГА — ТАЖРИБА ЎРГАНИШ УЧУН

Сирдарё областининг кўп хўжаликларида кейинги йилларда хилма-хил озуқа экинлари етиштиришда катта ютуқларга эришилмоқда. Айниқса, бу соҳада энг юқори кўрсаткичларга Пахтаорол районидаги «Пахтаорол» совхозининг меҳнаткашлари эришмоқдалар. Шунинг учун ҳам ана шу хўжаликда семинар кенгаш ўтказилди. Бу семинар кенгашда маккажўхори, лавлаги, беда ва бошқа озуқа экинлари етиштиришда қўлга киритилган тажрибалар ўртоқлашилди.

Совхоз бош агрономи ўртоқ Турехонов ва бошқа мутахассислар ўз ишлари билан мусобақадош Тошкент областидан тажриба алмашиш учун келган бир группа қишлоқ хўжалик ходимларини таништирдилар. Семинар кенгашда колхозларнинг раислари, совхоз директорлари, район партия комитетларининг биринчи секретарлари, район ижроия комитетининг раислари, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиқлари иштирок этишди. Семинар — кенгашда қатнашган қишлоқ хўжалик ходимлари группасига мусобақадош Тошкент область партия комитетининг секретари ўртоқ З. Х. Хўжаев бошчилик қилди

ШАҲРИМИЗНИНГ — ҲУСН-ЖАМОЛИ

УШБУ СУРАТДА РЕСПУБЛИКАМИЗ ПОЙТАХТИНИНГ КЎРКАМ КЎЧАЛАРИДАН БИРИ ЛЕНИН ПРОСПЕКТИНИ КЎРИБ ТУРИБСИЗ.

А. Тўраев фотоси.

ЭРТАГА БУТУНИТТИФОҚ НЕФТЬ ВА ГАЗ САНОАТИ ХОДИМЛАРИ КУНИ

БАЙРАМ МУБОРАК

Эртага бутун мамлакатимиз нефть ва газ саноати ходимлари байрамларини шоду ҳуррамлик билан нишонлайдилар.

Мамлакатимизда саноатнинг ана шу муҳим тармоғи корхоналарида ва конларида қаҳрамонларча ишлаётган забардаст билакли кишиларнинг меҳнати натижасидан баҳраманд бўлмаётган бирор киши йўқ, десак муболаға қилмаган бўламиз. Шуни айтиш кифояки, 1970 йил 1 январигача 20 миллиондан ортиқ квартира газлаштирилди, 80 миллиондан ошиқ аҳоли газдан фойдаланмоқда.

Нефть ва газ халқ хўжалигида жуда катта аҳамиятга эгадир. Шунинг учун ҳам улуғ доҳий Владимир Ильич Ленин Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаёқ мамлакатимиз нефть ва газ саноатини ривожлантириш масаласига алоҳида эътибор берди. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати халқ хўжалигининг бу тармоғини юксалтириш ҳақида муттасил ғамхўрлик қилдилар. Шу туфайли ҳам газ ва нефть саноати мисли кўрилмаган суръатлар билан тараққий этди, жуда кўп янги-янги конлар очилди ва фойдаланишга топширилди.

Ҳозирги вақтда ўрмонлар ва саҳроларда тайга ва денгиз тубидан нефть ва газ қазиб чиқарилаяпти. Мамлакатимиз нефть ва газ саноати географияси йилдан йилга кенгаймоқда. Бир вақтлар фақатгина Боку шаҳри атрофида нефть қазиб чиқарилган бўлса, эндиликда бундай муҳим ёнилғи ва химия хомашёси қазиб чиқариладиган конларни мамлакатимизнинг жуда кўп бурчакларида учратиш мумкин. Ўлкамизнинг бой хазинасини халқимиз фаровонлигини оширишга хизмат қилдириш учун тинмай изланиш олиб бораётган контопарларимиз Украина, Волга бўйи, Белоруссия, Коми АССР, Удмуртистон, Болтиқ бўйи, Қозоғистон, Ўрта Осиё, Сибирь ва бошқа жойларда нефть ва газ қазиб чиқаришни йўлга қўйдилар.

Нефтчилар ва газчиларнинг меҳнати шарафли бўлиш билан бирга анча машаққатлидир. Аммо улар ҳар қандай мураккаб шароитда ҳам фидокорлик намуналарини кўрсатмоқдалар. Қишли-қировли кунларда ҳам, жазирама иссиқда ҳам бурғилаш агрегатларининг, нефть ва газ қазиб чиқарувчи машинамеханизмларнинг бир меёрда ишлашини таъминлашаяпти.

Шуни қувонч билан қайд қилиш керакки, сўнгги йилларда республикамизда ҳам қатор конлар очилди. Геология-қидирув ишларининг оқилона, кенг кўламда олиб борилиши натижасида Ўзбекистон «зангори ёқилғи» ўлкасига ҳам айланди. 30 дан ортиқ янги нефть ва газ конлари очилди. Бу конларнинг айримлари анча катта бўлиб, мамлакатимизнинг газга бўлган эҳтиёжини қондиришда салмоқли рол ўйнамоқда.

Республикамизда саноат аҳамиятига эга бўлган газ бойликларининг миқдори юзларча миллиард кубометрни ташкил этади. Тахминий ҳисобларга қараганда эса умуман газ запаслари 3 триллион кубометрдан зиёдроқдир. Республикамиз газ бойликларининг кўплиги жиҳатидан мамлакатимиз бўйича энг олдинги ўринлардан бирини эгаллаб турибди.

Ўтган йили халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун ўнларча миллиард кубометр газ етказиб берилди. Ўзбекистон гази Ватанимиз пойтахти Москвага, Иттифоқимизнинг йирик саноат марказлари ҳисобланган Свердловск, Челябинск, Нижний Тагил, қардош ва қондош Тожикистон, Қозоғистон, Қирғизистон республикаларига ва бошқа саноат районларига тинимсиз узатилаяпти. «Зангори олов» республикамиз халқ хўжалигининг ривожланиш суръатларини тезлаштиришга ҳам ёрдам бераяпти. Чунки, Ўзбекистондаги юзлаб саноат корхоналари, колхоз ва совхозлар, ўнлаб шаҳарлар, юз минглаб оилалар газчилар меҳнати мевасидан баҳраманд бўлмоқдалар.

Газ электр станцияларида Ильич нурига айланмоқда ва уйларимизнинг чароғон, турмушимизнинг фаровон бўлишига хизмат қилаяпти. Завод ва фабрикалардаги, қурилишлардаги сон-саноқсиз агрегатларни-асбоб-ускуналарни ҳаракатга келтирмоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, халқ хўжалигининг ёқилғи балансида газ туфайли жиддий сифат ўзгаришлари рўй бермоқда. Агар бир вақтлар мамлакатимиз ёқилғи балансида газ ва нефть жуда кам миқдорни ташкил этган бўлса, 1965 йилда 51,3 процентга етди. Бу йил эса у 60 процентгача кўпаяди. КПСС XXIII съезди Директиваларида белгиланганидек 1970 йилда мамлакатимизда 350 миллион тоннадан кўпроқ нефть қазиб чиқарилади. Олинадиган газ миқдори эса салкам 200 миллиард кубометрни ташкил этади.

Ғарбий Сибирда улкан газ конларининг очилиши жуда катта воқеа бўлди. Шу туфайли Совет Иттифоқи «зангори ёқилғи» запаслари билан таъминланиш жиҳатидан жаҳонда биринчи ўринга чиқиб олди.

Асрлар давомида яшириниб ётган барча табиий бойликлар қатори газ ва нефть конларини очаётган геологлар, саноатимизнинг бу муҳим тармоғида ишлаётганлар ўзларининг байрамларини меҳнатда катта-катта зафарлар билан кутиб олишаяпти. Эндиликда эса улар беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш ва КПСС XXIV съездини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдирмоқдалар. Бу олижаноб ҳаракатда уларга катта-катта зафарлар ёр бўлишига тилакдошмиз.

БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН, НЕФТЬ ВА ГАЗ САНОАТИ ХОДИМЛАРИ!

ҚИШЛОҚДА ЯНГИ МАКТАБ

Калинин районидаги «Ўзбекистон» паррандачилик фабрикасида янги ўрта мактаб биноси қурилиши жадал бормоқда. Суратда: 960 ўқувчига мўлжалланган янги мактаб қурилишининг умумий кўриниши.

Б. САФАРОВ фотоси.

*

НАСИБА АҲМЕДОВА Юқори Чирчиқ район маиший хизмат кўрсатиш комбинатида бир неча йилдан бери ишлайди. У аёллар учун миллий кийимлар тикиш мастери ҳисобланади. Моҳир чевар тиккан кийим-кечаклар буюртмачиларга ҳар доим манзур бўлмоқда. Суратда: ўртоқ Н. Аҳмедова иш устида.

А. ВЕЛИВУЛЛАЕВ фотоси.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

ЗИЁКОР

Нафиса ёшлигиданоқ билим чашмаси бўлган китобга меҳр қўйди. Турли бадиий адабиётлар Нафисанинг кундалик суҳбатдошига, маслаҳатгўйи ва ҳамроҳига айланди. У мактабда ўқиб юрган кезларида кўп вақтини кутубхона залларида ўтказарди.

Ойлар кетидан ойлар, йиллар кетидан йиллар ўтди. Бундан ўн йил муқаддам ҳаётга йўлланма олган Нафиса Тожиева Тошкент шаҳар, Чилонзор райони маданият ходимлари орасида катта обрў қозонди.

Йўлингиз тушиб 3-Чархкамолон маҳалласидаги Ҳамид Олимжон номли кутубхонага кирсангиз тиниб-тинчимас мудира Нафиса Тожиева билан танишасиз.

— Кутубхонамиз 1961 йилда ташкил қилинган. Дастлаб, 30 номдаги 100 га яқин китоб билан иш бошланганмиз,— дея ҳикоя қилади мудира.— Район маданият бўлими ва маҳалла активларининг ёрдами билан бугунги кунга келиб китоб фондимиз 27 мингга, китобхонлар эса 300 кишидан ортиб кетди.

Кутубхона залини мутафаккирларнинг китоб ҳақидаги қимматли фикрлари ёзилган албомлар, деворий газеталарнинг янги сонлари, дид билан ишланган стендлар, адабий виставкалар безаб турибди.

Кутубхона ишининг тубдан яхшиланишида Сарват Жамолова, Шарифа Муҳамедова сингари ишчан ходимлар яқиндан кўмаклашмоқдалар.

Маҳалла аҳолисининг илтимоси билан ёзги ўқиш зали ҳам ишга туширилди. Зал шу кунларда аҳолининг энг севимли ҳордиқ чиқариш масканига айланган. Ёзувчилар шаҳримизнинг донгдор кишилари билан учрашув кечалари, адабий конференциялар ўтказилмоқда.

Қ. МАЛИКОВ.

ТЕЗ ВА СОЗ

Ўртоқ П. Яковленко бошчилик қилаётган қурувчилар коллективи Чирчиқдаги 160-қурилиш трестининг пешқадамларидан бири ҳисобланади.

Бригада аъзолари иш суръатини кундан-кунга кучайтириб яқинда 80 хонали янги уйни фойдаланишга топширдилар. Шу кунларда эса минг ўқувчига мўлжалланган мактаб биноси қурилишини жадал олиб боришяпти. Аҳдига вафодор қурувчилар мактаб биносини янги ўқув йилигача фойдаланишга топшириш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Аҳил бинокорлар беш йилликнинг сўнгги йили топшириғини муваффақиятли адо этишяпти. Шаҳарда улар қўли билан қад кўтарган бинолар сони йил сайин кўпайиб бормоқда. Шунингдек, бунёдкорлар тежамкорликка ҳам катта эътибор беришяпти. Ҳозиргача улар бир минг икки юз эллик сўмлик бинокорлик материалларини тежаб қолдилар. Қурувчилар тез ва соз ишлашга интилишяпти. Шунинг учун ҳам ютуқлар кундан-кунга самарали бўлмоқда.

М. МИРСУЛТОНОВ.

БИЛИМ ДАРГОҲИ КЕНГАЙМОҚДА

159-трестнинг 8-қурилиш бошқармаси бинокорлари 21-ҳунар техника билим юртига 500 студентга мўлжалланган икки қаватли ўқув корпусини муддатидан илгари қуриб бердилар. Шунингдек, бир йўла 160 киши овқатланадиган ошхона ҳам яқинда фойдаланишга топширилди. Ҳозир қурувчилар студентлар учун икки қаватли ётоқхона ҳамда маданий-маиший хизмат кўрсатиш биноларини фойдаланишга топшириш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Билим даргоҳини кенгайтириш ва бошқа жамоат бинолари қуриш ишлари ҳам олиб борилаётир. 250 ўқувчига мўлжалланган ётоқхона, 400 ўринли ёзги клуб, ўқитувчилар учун турар-жой бинолари ва бошқа жамоат бинолари қурилиши ҳам поёнига етиб қолди. 30 гектар ерни ташкил этган бу билим даргоҳи студентларнинг билим олишлари учун барча қулайликлар яратиб бериш имкониятига эга бўлмоқда.

ЎҚУВ ҚЎЛЛАНМАСИ

Сиёсий адабиёт нашриёти «Партия қурилиши» номли янги китобни нашр этди. Бу қўлланма олий партия мактаблари, партия ва совет кадрларини қайтадан тайёрлаш курслари тингловчилари учун, пропагандистлар ва марксизм-ленинизм университетлари, партия активи мактаблари тингловчилари учун, партия активларининг кенг доиралари, партия қурилиши масалаларини ўрганувчи ҳамма кишилар учун мўлжалланган.

Н. А. Петровичев раҳбарлигидаги авторлар коллективи ёзган бу китобда Коммунистик партия тўғрисидаги марксча-ленинча таълимотнинг асослари, партия турмуши ленинча нормалари ва партия раҳбарлиги принциплари баён қилинади. «КПСС—Совет жамиятининг раҳбар ва етакчи кучи», «КПСС аъзолиги, «Партияга якка-якка тартибда танлаб олиш», «Демократик централизм. Партия ички муносабатлари», «Партиянинг раҳбар органлари», «Партиянинг бошланғич ташкилотлари», «Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти партия ташкилотлари ва сиёсий органлари» каби мавзулар ва бошқа мавзулар ёритилади.

Ўқув қўлланмаси кўп нусхада нашр этилди. (ТАСС).

ЯНГИ ТЕХНИКУМЛАР

Республика маданият министрлигининг 14 та махсус ўрта билим юртларига яна учта янги билим юрти қўшилди. Бекободда республикада ўнинчи музика билим юрти ташкил қилинди. У болалар музика мактаблари учун ўқитувчилар, бадиий ҳаваскорлик коллективларига раҳбарлар, шунингдек умумтаълим мактаблари учун ашула ўқитувчилари тайёрлайди.

Нукусда ва Жеттисойда яна иккита маданий-оқартув техникуми тузилди. Бу техникумларни битириб чиққанлар клубларда ва маданият уйларида ишлайдилар. Улардан бир қисми кутубхоначи касбини эгаллайди.

(ЎзТАГ).

Тошкентдаги «Ниистромпроект» институти коллективи бинокорлик материалларининг янги-янги хилларини яратиш устида илмий татқиқод ишлари олиб бормоқда. Суратларда: лаборатория мудири И. Расулов ҳамда инженер С. Муртазоева ўртоқлар маҳаллий ҳом ашёдан олинган керамзит шағали намуналарини кўздан кечирмоқдалар (юқорида), шу институт технология бўлимининг техниги Любовь Пудовкина (пастда).

Л. ГЛАУБЕРЗОН фотолари.

ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИДА ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

(Боши 1-бетда).

тутлар фаолиятидаги параллелизм, уларнинг ихтисоси бузилиши, кўп темаларни қамраб олишга уриниш куч ва маблағларнинг беҳуда сарфланишига, илмий тадқиқотлар сифатининг пасайишига олиб келмоқда.

Қарамоғида илмий тадқиқот ва лойиҳа конструкторлик ташкилотлари бўлган республика Фанлар академияси, министрликлари ва идоралари ўз ишларини КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1968 йил 24 сентябрдаги қарори асосида сустлик билан қайта қурмоқдалар. Ҳар бир илмий коллектив ишининг самарадорлигини вақти-вақти билан текшириб туриш ҳамда ходимларни мунтазам аттестациядан ўтказиш тўғрисидаги кўрсатмаларни бажармаётирлар.

Ишлаб чиқариш билан алоқанинг энг самарали шакли бўлган хўжалик шартномаси системаси суст жорий этилмоқда. Кўпгина завод лабораториялари фаолиятида тадқиқод ишлари назарда тутилмаган. Улар асосан кундалик ишлаб чиқариш масалалари билан банд бўлиб қолганлар.

Республика министрлик ва идоралари, Ўзбекистон ССР Фанлар Академияси ва тармоқ илмий тадқиқот институтлари ниҳоясига етказилган илмий тадқиқотларни ишлаб чиқаришга тез жорий этиш учун зарур тадбирларни кўрмаётирлар.

Республика халқ хўжалигида илмий-техника тараққиёти суръатларига салбий таъсир этадиган шу ва бошқа камчиликлар айрим партия ташкилотлари назоратни сусайтириб юборганликлари ва талабчанликни сусайтирганликлари оқибатида, аслини олганда ҳозирги замон илмий-техника революцияси ўртага ташлаётган актуал муаммоларни ҳал этишга консерватив ёндошиш, давлат нуқтаи назаридан қарамаслик фактлари билан кўникиб қолганлари оқибатида содир бўлди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республика партия ташкилотининг энг муҳим вазифаларидан бири КПСС XXIII съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VIII Пленумининг саноатда, қурилишда ва транспортда илмий-техника тараққиёти суръатларини жадаллаштириш тўғрисидаги қарорларини оғишмай бажаришдан иборат деб ҳисоблайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети область, шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотларига фан ва техника ютуқларини жадаллик билан ишлаб чиқаришга жорий этишда коллективларнинг курашини кучайтиришни, асосий ишлаб чиқариш фондларидан яхшироқ фойдаланиш учун зўр бериб курашиш, меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатларини жадаллаштириш, корхоналар ва қурилишлар ишининг ҳамма техника, иқтисодий кўрсаткичларини яхшилаш, бу энг асосий масалани ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишга бўйсиндириш вазифасини топширдилар.

Министрликлар, идора ва корхоналар раҳбарларига янги техника планларини тузиш чоғида қўл меҳнатини механизациялаш, айниқса ёрдамчи ишларда қўл меҳнатини механизациялашга биринчи даражали эътибор бериш таклиф этилди. Уч ой мобайнида қўл меҳнати кўп бўлган ҳар бир корхонада ҳамма участкалар текширишдан ўтказилсин, қўл меҳнатини механизациялаш тадбирлари тасдиқлансин, техникавий жиҳатдан қайта жиҳозлашнинг перспектив планлари ишлаб чиқилсин.

Область, шаҳар, район партия комитетлари зиммасига қуйидаги вазифалар юклатилди:

—бу иш алоҳида назорат остига олинсин, токи 1970 йилнинг охирига қадар ҳар бир корхонада юқорида зикр этилган план тузиб чиқилсин;

— янги техника юзасидан тузиладиган планларнинг сифати ва асосланганлиги учун кадрларнинг масъулияти оширилсин. Шунга эришмоқ керакки, амалга оширилган тадбирлар меҳнат унумдорлигининг кескин ўсишига ёрдам берсин.

Республика министрликлари ва идоралари зиммасига қуйидагилар юкланади:

— коллегия мажлисларида янги техникани жорий этиш масалалари мунтазам кўриб чиқилсин. Бу соҳадаги қарорларнинг амалда бажарилиши юзасидан назорат кучайтирилсин;

— янги техника жорий этилаётганда банк кредитидан, ишлаб чиқаришни ривожлантириш фондларидан, корхона ва ташкилотлар ходимларини техника тараққиётига оид планлар ва тадбирларни бажарганлиги учун моддий рағбатлантириш системасидан кенгроқ фойдаланилсин;

— ўз қарамоғидаги корхоналарда механизация воситалари билан таъминлаш ва уларни жиҳозлаш учун ихтисослашган тармоқ ишлаб чиқариш базалари тузиш тўғрисидаги масалани ҳал этиш;

— меҳнатни, ишлаб чиқаришни ва бошқаришни илмий асосда ташкил этиш юзасидан, корхона ва тармоқларни бошқаришнинг автоматлашган системаларини бунёд этиш бўйича ишларни жадаллаштириш.

Республика халқ контроли комитетига ва унинг жойлардаги органларига ишлаб турган ва ҳали ўрнатилмаган ускуналарга хўжасизларча муносабатда бўлиш фактларига қарши яна ҳам кескинроқ курашиш, умумхалқ мулки бўлган асосий ишлаб чиқариш фондларидан яна ҳам яхшироқ фойдаланишга эришиш, нозарур ускуналарга буюртма берган хўжалик раҳбарларини, ускуналарни ёмон асраётган, унинг монтажини чўзаётган ва лойиҳада мўлжалланган қувватларни ишга туширишни пайсалга солаётган хўжалик раҳбарларини қаттиқ терғаб туриш таклиф этилди.

Ўзбекистон ССР Фанлар Академияси, республика министрликлари ва идораларига, илмий муассасаларга, олий ўқув юртларига лойиҳа, конструкторлик ташкилотлари ва корхоналарига КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1968 йил 24 сентябрда чиқарган «Илмий ташкилотлар ишининг самарадорлигини ошириш ҳамда фан ва техника ютуқларидан халқ хўжалигида фойдаланишни жадаллаштириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг шу масала юзасидан чиқарган қарорини қатъият билан бажариш тавсия этилди.

Ўз қарамоғида илмий муассасалар ва олий ўқув юртлари бўлган республика министрликлари ва идораларига шу илмий муассасалар ва олий ўқув юртлари фаолияти устидан назоратни кучайтириш, илмий тадқиқотлар йўналишини ва унинг тематикасини белгилаш масаласига ишнинг кўзини билиб ёндашиш, ўз ишини ўтаб бўлган ёки йиллар мобайнида бирон бир самара бермаган илмий лабораториялар, бўлимлар ва бошқа шохобчаларни тарқатиб юбориш таклиф этилди. Истиқболи бўлган тадқиқотларни бажармоқ учун янги лаборатория ва бўлимлар тузилсин, ходимларни аттестациядан ўтказиш ва ҳар бир илмий муассаса фаолиятига баҳо бериш мунтазам ўтказиб турилсин. Завод илмий тадқиқот лабораторияларининг фаолиятини яхшилаш, уларни энг янги ускуна билан жиҳозлаш ҳамда экспериментал базасини кенгайтириш учун зарур чоралар кўрилсин.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги эътибори олий ўқув юртларида тармоқ илмий тадқиқот лабораториялари шохобчасини ривожлантириш қониқарсиз эканлигига жалб этилди ва бу министрликка манфаатдор министрликлар билан биргаликда республиканинг техникавий олий ўқув юртларида тармоқ лабораторияларини тузиш масаласини ўрганиб чиқиш топширилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги стандартлар, мезон ва ўлчов приборлари комитетининг вакилига Давлат план комитети, Фанлар Академияси, республика Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ва бўлак манфаатдор ташкилотлар билан биргаликда икки ой муддатда илмий ускуналардан фойдаланишнинг самарадорлигини янада ошириш, илмий тадқиқот, лойиҳа ва конструкторлик ташкилотлари учун приборлар бериб турадиган прокат базаси ишини яхшилаш юзасидан таклифлар ишлаб чиқиш топширилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети область, шаҳар, район партия комитетлари зиммасига қуйидаги вазифаларни юклади:

— бошланғич партия ташкилотларига уларнинг ҳамма янги ва прогрессив ишлар учун курашида ёрдамини кучайтириш;

— меҳнаткашларнинг техника тараққиёти вазифаларини ҳал этишда иштирокининг турли-туман формаларидан янада кенгроқ фойдаланиш; шу жумладан, ишлаб чиқаришнинг техникавий даражаси ва чиқарилаётган маҳсулотнинг техникавий даражаси бўйича оммавий кўриклар, техникавий муаммоларни энг яхши ҳал этиш бўйича конкурслар ўтказиш, ишчилар ва инженер-техник ходимлардан комплекс ижодий бригадалар тузиш, ҳар бир иш жойида меҳнат унумдорлигини оширишнинг шахсий ва бригада планларини тузиш; Бу масалаларни партия йиғилишларида ва ишчиларнинг йиғилишларида ҳар томонлама муҳокама этиш;

— саноат, қурилиш ва транспорт кадрларининг малакасини ошириш, уларнинг янги техника ва фан соҳасидаги, ишлаб чиқариш экономикаси хусусидаги билимларини, ишчилар ва айниқса ёш ишчиларнинг техникавий савиясини ошириш тўғрисида ҳамиша ғамхўрлик қилиш;

—меҳнаткашлар ўртасида оммавий-сиёсий ишни кучайтириш; бу оммавий-сиёсий ишни ҳар бир корхона ва қурилиш олдида турган конкрет вазифалар билан чамбарчас боғлаб олиб бориш,

— область ва шаҳар партия комитетлари ҳузурида илмий-техника тараққиётига кўмаклашувчи советлар тузишни жадаллаштириш.

Ўзбекистон касаба союзлари Советига ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятлари, илмий-техника жамиятлари ишига раҳбарликни яхшилаш, илмий-техника тараққиётининг туб муаммоларини ҳал этишга доимо ишлаб турадиган ишлаб чиқариш кенгашларини яна ҳам кенгроқ жалб этиш, худди шу ишга жамоатчилик асосида ишлайдиган турли-туман кенгашлар, бюролар, лабораторияларни кенгроқ жалб этиш топширилди.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетига, бошланғич комсомол ташкилотларига ёшларнинг техникавий ижодиётини яна ҳам тараққий эттириш, новаторлар, рационализаторлар ва ихтирочилар сонини кенгайтириш тадбирларини белгилаш таклиф этилди, профессионал маҳорат конкурслари ва кўрикларини ўтказиб туриш, ўз касбининг моҳир устаси, деган номни олиш учун мусобақани кенгайтириш, ҳар бир йигит ва қизни илмий-техника тараққиётига тўғаноқ бўлаётган камчиликларга муросасиз бўлиш руҳида тарбиялаш топширилди.

Газета ва журналлар, радио ва телевидение редакцияларига коллективларнинг илмий-техника тараққиёти учун курашини турли-туман бўёқларда яхшироқ ёритиш, ижобий тажрибани кенгроқ кўрсатиб бериш, қолоқлик, турғунлик ва консерватизмга қарши дадилроқ чиқиш вазифаси топширилди.

Область, шаҳар, район партия комитетларига икки ой муддат ичида саноат, қурилиш ва транспорт корхоналаридаги, республика министрликлари ва идоралари, илмий-тадқиқот ва лойиҳа институтларидаги, конструкторлик бюролари ва олий ўқув юртларидаги ҳамма бошланғич партия ташкилотларида беш йиллик мобайнида илмий-техника тараққиёти соҳасидаги ишларни муҳокама қилиб якун ясаш ҳамда фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш суръатларини амалга ошириш юзасидан тадбирлар белгилаш тавсия этилди.

ЖАНГОВАР ЎРИНБОСАРЛАР

БУГУН ҲАРБИЙ ХИЗМАТГА ЧАҚИРИЛУВЧИЛАР КУНИ

Республикамизда ҳар йили 5-сентябрни армияга чақирилувчилар куни сифатида нишонлаш анъанага айланиб қолган.

Шу куни ёшлар шонли Совет Қуролли кучлари сафида хизматни ўташга тайёр эканликларини намойиш этадилар. Ватан, халқ ва партия иши учун садоқат билан хизмат этажакларн ҳақида қасамёд қиладилар.

Ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш, уларни революцион, жанговар ва меҳнат қаҳрамонлиги анъаналарига содиқ қилиб етиштириш вазифаси партиямиз ва Совет ҳукуматимиз олдида турган асосий масалалардан бирига айланиб қолди.

Партия ва комсомол ташкилотлари, ҳарбий комиссариат ходимлари империализм ўзининг агрессив сиёсатини кучайтирган ва халқаро вазият кескинлашган ҳозирги бир пайтда ҳар бир ёшда ватанпарварлик ҳисси уйғота билиши, лозим бўлиб қолган тақдирда қўлга қурол олиб, Ватанимизни мудофаа этишга уларни тайёрлаши лозим.

Совет Армияси жангчиси номи нақадар шарафли бўлса, унинг ўзига яраша масъулияти ҳам бор. Жангчи кўп нарсадан хабардор бўлиши, кўп нарсани билиши, ғоявий ва жисмоний томондан тобланган бўлиши лозим. Ана шунинг учун ҳам ҳар бир киши ўзини ҳарбий хизматга ёшлигидан, мактабда ўқиб юрган чоғларидан тайёрлаши керак.

Ёшларни ленинча ҳарбий васиятлар асосида, Армия ва халқнинг, Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округининг жанговар ва революцион анъаналари руҳида тарбиялаш учун республикамизнинг кўпгина шаҳар ва районларида Ленин музейлари, жанговар ва меҳнат шон-шуҳрати музейлари ташкил этилган.

Тошкентдаги Чкалов номли авиация, «Ташкабель» заводларида, Ангрен, Чирчиқ, Бекобод, Олмалиқ, Юқори ва Ўрта Чирчиқ, Бекобод, Оққўрғон ва бошқа қатор шаҳар ва район мактабларида ана шундай музейлар очилиб, ёшлар орасида ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси бўйича амалий ишлар қилинмоқда.

Тошкентдаги тўқимачилар маданият саройида доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги ҳамда Буюк ғалабанинг 25 йиллиги арафасида Туркистон жангчиларининг жанговар шуҳрат клуби ташкил этилди. Клубни ташкил этишда истеъфодаги подполковник И. И. Вишневский катта ташаббускорлик кўрсатди.

Олмалиқдаги 15 мактабда юқори синф ўқувчилари ўз ҳамшаҳарларининг жанговар йўллари ҳақида йилнома тутишган. Шунингдек, бу ерда вақти-вақти билан Совет Қуролли Кучларининг тарихи ҳақида энг яхши иншолар конкурси ўтказиб турилади.

Айрим мактаб, ҳунар-техника билим юрти, техникум, корхоналар, ўқув пунктларида таълим тарбиянинг бошқа соҳалари қаторида мардлик дарслари ҳамда ҳарбий-спорт байрамлари ўтказиб турилибди. Дарсларни одатда революция ва Улуғ Ватан уруши ветеранлари олиб боришади.

Калинин районидаги «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхозида ўқув пунктининг чиройли қилиб жиҳозланган ҳарбий хонасида район ёшлари дастлабки ҳарбий тайёргарлик программаларини ўзлаштирадилар. Колхоз клубидаги жанговар шуҳрат музейи хўжалик ёшлари ўртасида ҳарбий-ватанпарварлик ишлари марказига айланиб қолган.

Ҳар йили Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ташаббуси билан ҳарбий қисм ва ҳарбий комиссариат офицерлари иштирокида мактабларда ҳарбий-спорт ўйини — «Зарница» ўтказиш одат тусига кириб бормоқда. Шунингдек, ўқувчиларнинг жанговар ва революцион шон-шуҳрат ерлари бўйича юришлари ўтказиб турилибди. Республикамизнинг 950 минг йигит-қизи 1424 юриш ва 238 мотопробегда иштирок этдилар. Комсомоллар ўз кучлари билан 610 ҳайкал, обелиск, мемориаллар ўрнатдилар. Бу катта ватанпарварлик ишида тошкентлик ўспирин ҳамда армияга чақирилиш ёшидаги йигитларнинг ҳиссаси катта. Бундан ташқари, областимизнинг кўпгина мактабларида Совет Армиясининг, милиция, чегарачилар, десантчилар, денгизчилар, радист ҳамда танкчиларнинг ёш дўстлари отрядлари ташкил этилган.

Айниқса, Киров районидаги 5-мактаб ўқитувчилар коллективининг бу соҳадаги ишлари ибратлидир. Улар ташаббуси билан ҳар бир синфда жанговар шон-шуҳрат бурчаги ташкил этилган, махсус альбом тутилган ва деворий газеталар чиқариб турилади. Шунингдек, қидирув ва изтопарлар клублари актив фаолият кўрсатмоқда. 5-мактаб ўқувчилари «Чукотка» ҳамда «Зарница» операцияларида мунтазам қатнашиб келяптилар.

Ғалаба куни муносабати билан мактабда «Ҳеч ким ва ҳеч нарса унутилмаган» музейи очилиб, қаҳрамон разведкачи Николай Кузнецов бюсти ўрнатилди. Бюстни «Уралмаш» заводи комсомол комитети совға қилган.

Кейинги вақтда шаҳар ва қишлоқларда жумладан, Оққўрғон, Бекобод, Ангренда, Тошкентдаги Олмазор маҳалласи, Калинин районидаги Ленин номли колхозда, Янгийўл, Бўка, Бўстонлиқ районларида Ватанимиз озодлиги учун жонини фидо қилган совет жангчилари хотирасига ҳайкал ва обелисклар ўрнатилди.

Ҳайкаллар олдида армияга чақирилувчи ёшлар Ватан ва халқ олдида сидқидилдан хизмат қилиш учун қасамъёд қиладилар, кичкинтойлар пионер сафига қабул қилинадилар.

Кўпгина район ва шаҳарларда ёзги каникул кунлари ўспиринлар ва армияга чақирилувчилар учун ҳарбий-спорт соғломлаштириш лагерлари очиляпти. ДОСААФ жамияти эса ГЗР ва ГТО комплекслари нормативларини топшириш, жанговар ва революцион шон-шуҳрат ерларига саёҳат ва походлар уюштириш, ўт очиш қуролларини ўрганиш ва тактик машғулотлар юзасидан дастлабки ҳарбий тайёргарлик машқлари олиб бормоқда.

Область комсомол комитети ташаббуси билан Тошкент областида ўспирин ва ёшлар учун 40 та ҳарбий-спорт лагери очилди.

Тошкент умумқўшин олий командирлик билим юртида эса мана икки йилдирки, 9—10 синф ўқувчиларига мўлжалланган икки йиллик ҳарбий-ватанпарварлик мактаби ишлаб турибди. Машғулотлар қизиқарли ва турли темаларни қамраб олаётгани туфайли ўқувчилар сони йилдан-йилга ортиб бормоқда. Бу йил «Ватанни ҳимоя қилиш — ҳар бир СССР гражданининг муқаддас бурчи». «Ильич васиятлари асосида», «Оталаримизнинг жанговар шон-шуҳрати», «Ленин комсомоли Ватан учун жангларда», «Ўзбекистоннинг Улуғ Ватан уруши йилларидаги ҳиссаси», шиори остида машғулотлар ўтказилди.

Ҳозир ҳақиқий ҳарбий хизматга отланаётган йигитларни шонли Қуролли Кучларимиз сафига кузатиш ниҳоятда тантанали вазиятда ўтказилмоқда. Шу муносабат билан корхона ва муассасаларда, мактаб ва билим юртларида, колхоз ва совхозларда ,ҳарбий комиссариатнинг чақирув пунктларида йиғилиш ва митинглар ўтказилиб, ўз гражданлик бурчини адо этишга шайланганларга эсдалик совғалари топширилмоқда, наказлар берилмоқда.

Шу кеча-кундузда турли касбдаги армияга чақирилувчи ёшлар жисмоний тарбия ҳамда ҳарбий-техник тайёргарлик бўйича кўрик-синовдан ўтмоқдалар. Комсомол ташкилотлари, ДОСААФ комитетлари, поход штаблари, халқ маорифи бўлимлари ва ҳарбий комиссариатлар томонидан ўтказилаётган бу тадбирлар ёшларни Ватанимиз мудофаа қобилиятини кучайтириш, социалистик Ватанни қўриқлашнинг ленинча васиятларини амалга ошириш, Совет Қуролли Кучларининг жанговар шон-шуҳрати анъаналари руҳида тарбиялашга қаратилгандир.

СССР Қуролли Кучлари сафида хизмат қилиш ҳар бир совет кишиси учун том маънодаги мардлик мактабига айланиб қолди. Мана ярим йилдирки, Ваҳоб Исмоилов, Маҳамаджон Йўлдошев, Муҳторжон Самиев ва Абдулла Хожимуродовлар Она-Ватан олдидаги муқаддас бурчларини аъло даражада бажариб, командирлари, барча қисмдошлари ҳурматини қозонмоқдалар, ҳарбий ва сиёсий билимларни қунт билан ўзлаштирмоқдалар.

Тошкентлик ака-ука Акмал ва Аҳбор Расуловлар, Асқар ва Акбар Аҳмедовлар (Уйғур кўчасидан) шу йили июнь ойида армия сафига чақирилиб, ҳаммалари бир бўлинмада хизмат қилмоқдалар. Улар қисқа вақт ичида ҳарбий ва сиёсий билимларни пухта ўзлаштира бориб, дастлабки ташаккурномага сазовор бўлдилар. Биз шундай қобил ва интизомли фарзандларни тарбиялаб ўстирган Саидазим ака Расулов, Маҳамаджон ака Аҳмедовларга ва йигитларнинг меҳрибон оналарига чин кўнгилдан раҳмат айтамиз.

Оддий солдат Исмоил Усмонов ҳарбий хизматга чақирилган йилиёқ «Совет Армияси аълочиси» нишони билан тақдирланди. Комсомол аъзоси Аҳмаджон Мирсаидов эса Фахрий ёрлиқ ҳамда Ленин юбилей медали билан мукофотланди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Яқин кунлар ичида армияга чақирилувчи ёшлар ўз ҳаётларида муҳим бўлган воқеага зўр кўтаринкилик билан тайёргарлик кўрмоқдалар. Улар кекса большевиклар, Ватанимиз учун курашган ветеранлар, Армия ва Флотнинг илғор жангчилари билан учрашмоқдалар.

Армияга чақирилувчи ёшларни тайёрлаш бўйича пойтахт областининг Калинин райони энг яхши натижага эришди. Район область партия комитети ҳамда область ижроия комитетининг Кўчма байроғини қўлга киритди. 1969 йили Калинин районидан ҳарбий хизматга чақирилган ёшларнинг 95,5 проценти 8 ва ундан юқори синф маълумотига, 99,6 проценти ГЗР нишонига ва 75 проценти техник мутахассисликка эга эдилар.

Партиямизнинг навбатдаги XXIV съезди арафасида Армия, флот, чегара ва ички қўшинлар сафига ўқимишли, соғлом, жисмоний томондан бақувват ёшлар жалб этилади. Ўйлаймизки, улар Ватан, халқ олдидаги ўз йигитлик бурчларини садоқат билан ўтайдилар, жанговар шон-шуҳрат эстафетасини баланд кўтарадилар, қудратли ҳарбий техника сир-асрорларини пухта ўзлаштирадилар.

С. ОХУНЖОНОВ,
республика ҳарбий комиссари вазифасини бажарувчи полковник.

ОЛИМГА АВТОРЛИК ГУВОҲНОМАСИ

Ўзбекистон ССР Гидрология ва инженерлик геологияси институтининг олими Б. Бедер ўзининг кўп йиллик тадқиқотлари эвазига авторлик гувоҳномаси олишга муваффақ бўлди. У минерал сувлар устида иш олиб борувчи мамлакатдаги етакчи олим сифатида ҳам эътироф этилди.

Геолог олим 40 йилдан бери шу мавзуда ишлаб келади. 1935 йилдаёқ унинг «Ўзбекистоннинг шўр-балчиқли кўллари минерал сувларини ўрганиш масаласига доир» деган китоби босилиб чиққанди. 1937 йилда эса у республикамизда минерал сув манбаларини ўрганишга бағишлаб ўтказилган биринчи конференцияда катта доклад билан чиқди.

Шу ўтган йиллар мобайнида унинг 120 га яқин илмий асари матбуотда ёритилди. Минерал сувлардан йод ажратиб олишнинг электрокимёвий усули Иттифоқ миқёсида ижобий баҳоланди. Бу кашфиёти учун яқинда унга авторлик гувоҳномаси берилди.

ЮБИЛЕЙ АЛЬБОМЛАРИ

Тўйга совға билан бориш одат бўлганидек, Алишер Навоий номидаги Адабиёт музейи коллективи ҳам кўҳна Самарқанднинг 2500 йиллик юбилейига муносиб совғалар ҳозирламоқда.

Музей юбилейга атаб бир неча альбом тайёрлайди. Булардан бири Заҳриддин Муҳаммад Бобирнинг «Бобирнома» асарига чизилган рангли альбомдир. Альбом иккинчи марта нашр қилинмоқда. Унинг биринчи нашри темурийлар даври санъатини ўрганишга бағишланган симпозиум олдидан босилиб, СССР матбуот Давлат комитетининг 1-даражали мукофотига сазовор бўлганди.

Яна бир альбом Алишер Навоий асарларига чизилган ажойиб миниатюраларга бағишланади. Бу расмлар профессор Ҳамид Сулаймоннинг Англия ва Францияга қилган илмий командировкаси вақтида олинган. Улар Лондон ва Париж миллий кутубхоналари ва музейларидаги қўлёзма ёдгорликларидир.

Алишер Навоийга бағишланган бу альбомда ниҳоятда катта аҳамиятга эга бўлган миниатюра ҳам жой олади. Миниатюрада шоирнинг устозлари Абдураҳмон Жомий, Ҳисрав Деҳлавий, Хўжа Ҳофизлар билан сўлим боғда суҳбатлашиб тургани акс эттирилган.

Альбомлар Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг нашри бўлиб, Москвадаги 5-босмахонада олий нав қоғозларга босилмоқда. **А. ОРТИҚОВ.**

ЯНГИ ТОШКЕНТ ЧИРОЙИ

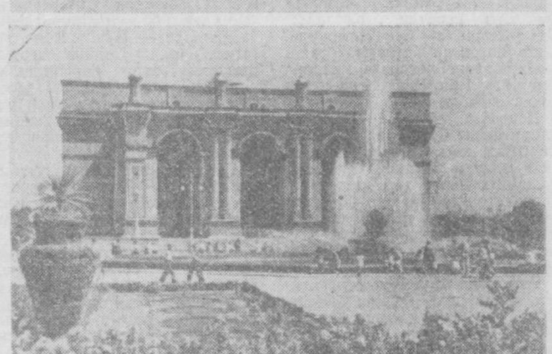

Республикамиз пойтахти Тошкент жаҳоннинг гўзал шаҳарларидан бири бўлиб қолди. Бутун мамлакатимиз халқларининг дўстона ёрдами туфайли зилзила оқибатларидан халос бўлган шаҳримиз кўрки дилларни қувонтиради. Унинг кенг ва равон кўчалари, ҳашаматли, осмонўпар бинолари, яшил хиёбонлари, боғ-роғларига суқланиб боқасан киши. Ушбу суратларда янги Тошкент кўринишлари тасвирланган.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ДИПЛОМАТИЯ ВА ҚАРОҚЧИЛИК

ХАЛҚАРО МАВЗУДА

Яқин Шарқ воқеалари ҳали ҳам жаҳон жамоатчилигининг диққат марказида турибди.

Ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битим кучга кирганига ҳам бир неча кун бўлди. Аммо, Исроил ҳарбий самолётлари Хисбайя, Кфар Шуба, Шабаа ҳамда Айн Жирфа районларига бир неча бор ҳужум қилдилар. Араб давлатларининг чегараларини бузиш ҳодисалари такрорланиб турибди. Исроил аскарларининг жой алмаштириш, янги истеҳкомларни қуриш, ракеталарни жойлаштириш каби хавфли ҳаракатлари давом этмоқда. Бирлашган Араб Республикаси ҳукуматининг АҚШ ҳукуматига ва Бирлашган Миллатлар ташкилотининг Яқин Шарқдаги кузатувчиларига бир неча марта норозилик юзасидан юборган ноталари буни яққол исботлайди.

Исроил ҳарбийлари мамлакатда арабларга қарши ҳарбий васвасани кучайтирмоқдалар. Исроил сиёсий арбобларидан бири Ш. Тамир, Исроил дарҳол Америка Қўшма Штатлари билан ҳарбий пакт тузиши ва НАТО блокига қўшилиши лозим, дейишгача бориб етди. Исроилдаги реакцион кучлар араб ерлари ҳисобига, Исроил картасини катталаштирадиган Аллон Даян планлари ҳақида яна оғиз кўпиртирмоқдалар.

Қизиғи шундаки, шу йилнинг ўзидаёқ, чет элдан 800 миллион долларга қурол сотиб олинди. Бош министр Голда Меир ва молия министри Пинхас Сапир четдан олинадиган ёрдам ва қуролларни яна 5 йилга мўлжаллаб ҳисоб-китоб қилишга ошиқмоқда.

Исроил коммунистик ёшлар союзи Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Иорам Гожанкий «Босқинчиликда айбланади», деган мақоласида Исроил ҳарбийларининг жиноятларини фош қилиб ташлади. Ўртоқ Гожанскийнинг ёзишича, Исроил парламентининг депутати Абрамов Синай ярим оролини дарҳол Америка империалистларининг ҳарбий базаларига айлантириш лозим, деб жар солган. Абрамов жанобларининг 120 минг квадрат километр босиб олинган араб ерларини Исроил ҳарбийлари ушлаб қола олмасликларига кўзи етиб турибди.

Америка Қўшма Штатларида чиқадиган «Нью-Йорк Дейли Ньюс» газетаси ўзининг бош мақоласида. Ярринг олиб бораётган музокараларига очиқдан очиқ қарши чиқди. Газета АҚШ ҳукуматини Исроил ҳарбийлари учун зарур бўлган янги ҳужум қилиш қуролларини етказиб беришга чақиради.

Бундан бир неча кун илгари «Лос Анжелес Таймс» газетаси Исроилга радар установкаларини, мўлжалга олиб ура оладиган, янги, алоҳида ишланган ракеталар юборилганлигини ва бундай қуроллар АҚШдан юбориб турилганлигини хабар қилди.

Исроил ҳарбийлари бир томондан, айрим давлатлар билан шартномалар тузиш орқали четдан қуроллар сотиб олишга уринсалар, иккинчи томондан, яширин йўллар билан ҳам қурол келтиришни амалга оширмоқдалар. Масалан «Талибо» деб номланган ҳарбий кема яширин йўллар орқали Акаба қўлтиғидаги Эйлат портига қуроллар келтирганлигини «Ассошиэйтед Пресс» агентлиги хабар қилган эди. Қизиғи шундаки, яширин йўллар билан «номаълум» мамлакатлардан Исроилга қурол юбораётган мамлакатларни сезиб қолган мухбирларга шу ҳақда маълумот ёзмаслик шарти билан ғоятда катта пул тўланган.

Франциянинг Шербург портидан 5 та ҳарбий кемани Исроил учун ўғирлашда миллиардерлар Марсель Дассо ва Ротшильдлар катта роль ўйнаган. Франциянинг авиация саноатининг катта хўжайинларидан бири, 80 ёшга етиб қолган Марсель Дассо «Мираж» типидаги ҳарбий самолётларни яширин йўллар билан Исроилга юборишни уюштирмоқда.

Брюссель яқинидаги Мельсбрук ҳарбий аэродромидан фойдаланиб, Германия Федератив Республикасидан Исроилга ҳозиргизамон ҳарбий қуроллари юборилаётганлигини бутун жаҳон билди. Бу масала Бельгия парламентида тортишувларга ҳам сабаб бўлди. Ҳарбий қуроллар жўнатиш кўпинча «темир-терсак» ташилаяпти, баҳонаси билан амалга оширилган эди. Исроилнинг «Тамар» деб номланган кемаси «темир-терсак» ниқоби остида ҳозир ҳам қурол ташишдан ортмаяпти.

Англия ҳукуматининг Исроилга 200 та «Центурион» типидаги танкларни етказиб бериш ҳақидаги шартномаси ҳам яширин тузилган эди. Шу кунларда Жанубий Африка Республикаси Исроилга 65 тонналик танкларни юбориб турибди. Лондонда чиқадиган «Дейли Экспресс» газетасининг хабарига қараганда, Исроилнинг «Вейцман» номидаги илмий текшириш институти «Фантом» ҳарбий самолётларини, «Чифтен» типидаги танкларни Исроилда ишлаб чиқариш ишлари билан шуғулланмоқда.

Яқин Шарқдаги воқеаларнинг бориши шуни кўрсатиб турибдики, бир томондан Исроил раҳбарлари дипломатик музокараларни олиб боришга розилик билдириб, иккинчи томондан уни турли йўллар билан чўзишга уринмоқдалар.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги Исроилнинг доимий вакили Текоа жанобларининг бўзчининг мокисидек Исроилга тез-тез қатнаб туриши ҳам буни яққол кўрсатади. Ўт очишни вақтинча тўхтатиш масаласи ҳал бўлгандан кейин ҳам Голда Меир «Исроил 1967 йилги чегарага ҳеч бир қайтмайди» деб мамлакатдаги реакцион кучларни янада рағбатлантирди. Буларнинг ҳаммаси, арабларга тазйиқ кўрсатиш, араб ерларини ушлаб қолиш учун зўр бериб интилишдан бошқа нарса эмас.

Исроил босқинчиларининг араб ерларини босиб олиб, халқларни ўғриларча талашига, битимни бузиб, араб ерларига хужум қилишига, очиқ ва яширин усулда зўр бериб қуролланишга катъий чек қўядиган вақт келди. Исроил ҳарбийларининг ўт очишни вақтинча тўхтатиш ҳақидаги битимни бузишга интилиши, вазиятни кескинлаштиришга уриниши, Исроил сиёсатдонларининг мағлубият олдидаги талвасасидир.

Араб ерларининг озод бўлиши муқаррардир.

А. ОМИЛОВ.
Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг катта ўқитувчиси.

ЮТУҚЛАР КЎРГАЗМАСИ

ХАНОЙ, 2 сентябрь. ТАСС мухбири С. Афонин хабар беради: Ханойда Вьетнам Демократик Республикасидаги кураш ва қурилишнинг 25 йиллиги деган кўргазма очилди. Уни очиш маросимида Вьетнам Демократик Республикасининг Президенти Тон Дик Тханг қатнашди.

Кўргазма экспонатлари Вьетнам Демократик Республикасининг сиёсий, иктисодий, ҳарбий, социал ва маданий соҳалардаги ютуқларини ҳикоя қилади. Мамлакат ташкил топганидан буён ўтган 25 йил ичида халқаро миқёсда кенг танилди. Буни қуйидаги рақамлар кўрсатиб турибди: ҳозирги вақтда Вьетнам Демократик Республикаси жаҳондаги 37 мамлакат билан дипломатик муносабатлар ўрнатган, 45 давлат билан савдо-сотиқ қилмоқда.

Вьетнам Демократик Республикасида янги турмуш қуриш жараёнида социалистик меҳнат ҳаракати кенг авж олди. 1956 йилдан то 1968 йилга қадар 577 мингта рационализаторлик таклифлари тушганлиги, шу туфайли 144 миллион донадан кўра кўпроқ пул тежалганлиги тўғрисидаги маълумотлар кўргазмада кўрсатиб қўйилган.

Кўргазма Вьетнам қуролли кучларининг АҚШ агрессиясига қарши курашдаги муваффақиятлари билан таништиради.

Вьетнам халқининг агрессияга қарши олиб бораётган одилона кураши халқаро миқёсда қўллаб - қувватланаётганлигини кўрсатувчи материалларга кўргазманинг алоҳида павильони бағишланган.

Кўргазманинг якунловчи бўлимида Вьетнам диёридаги биринчи ишчи ва деҳқонлар давлатининг ташкилотчиси ҳамда раҳбари Хо Ши Миннинг ҳаёти, фаолиятига оид материаллар билан танишиш мумкин.

«ДЎСТЛИК»НИНГ ҚУДРАТЛИ ОҚИМИ

ПРАГА. Жаҳонда энг катта халқаро «дўстлик» нефть қувурининг тақсимлаш станциясидаги автомат счётчиклар бу ёқилғи магистрали ишга туширилган кундан бери Совет Иттифоқидан Чехословакияга юборилаётган нефтнинг 50 миллионинчи тоннаси шу қувурдан оқиб ўтганлигини қайд қилди.

Чехословакиянинг мана шу жуда муҳим хом ашё ва ёқилғига бўлган эҳтиёжи Совет нефти билан қопланмоқда. Волга бўйидаги конлардан қазиб олиниб, «дўстлик» нефть қувури орқали Чехословакия Социалистик Республикасига юбориб турилган мана шу нефть негизида ҳозирги Чехословакиянинг қудратли нефть химияси саноати барпо қилинди. «Словнафт — Братислава» комбинати ва Залужидаги Чехословакия — Совет дўстлиги номли нефтни қайта ишлаш комбинати Совет нефтини қайта ишлаш билан шуғулланмоқда. Мана шу энг катта корхоналар ишлаб чиқараётган маҳсулотлар орасида машина мойидан тортиб синтетик толагача юз хилдан кўпроқ номдаги маҳсулотлар бор.

Ҳукуматлараро тузилган битимларга мувофиқ Чехословакияга етказиб берилаётган нефтнинг миқдори муттасил кўпайтирилмоқда. Чехословакияга бу йил 9,5 миллион тонна нефть етказиб бериладиган бўлса, келаси йил 10,7 миллион тонна, 1975 йилда эса 15,5 миллион тонна Совет нефти етказиб берилади.

ТАЛАБ ҚУВВАТЛАНДИ

ҚОҲИРА, 3 сентябрь. (ТАСС). Бирлашган Араб Республикаси Иорданияда Фаластин ташкилотлари билан Иордания маъмурлари ўртасида юз берган тангликни қараб чиқмоқ ва аҳволини нормаллаштириш мақсадида зарур чоралар кўриш учун араб мамлакатлари иттифоқи кенгашининг фавқулодда сессиясини чақириш тўғрисида Фаластин «Миллий озодлик» ташкилоти қўйган талабни қўллаб-қувватлайди.

«Ал-Аҳром» газетасининг хабар беришича, БАР ташқи ишлар министрлиги БАР Аммондаги ҳозирги тангликни кўриб чиқишга ҳамда Иордания маъмурлари билан Фаластин қаршилик ташкилоти ўртасида тўқнашувлар чиқишнинг олдини олишга қаратилган ана шу қадамни маъқуллашини иттифоқ секретариатига маълум қилди.

«Ал-Аҳром» Аммондаги аҳвол хусусида тўхталиб, Иордания пойтахтидаги аҳвол кескинлигича қолаётганлигини, давлат муассасалари, магазинлар, мактаблар ёпиб қўйилганлигини ёзади.

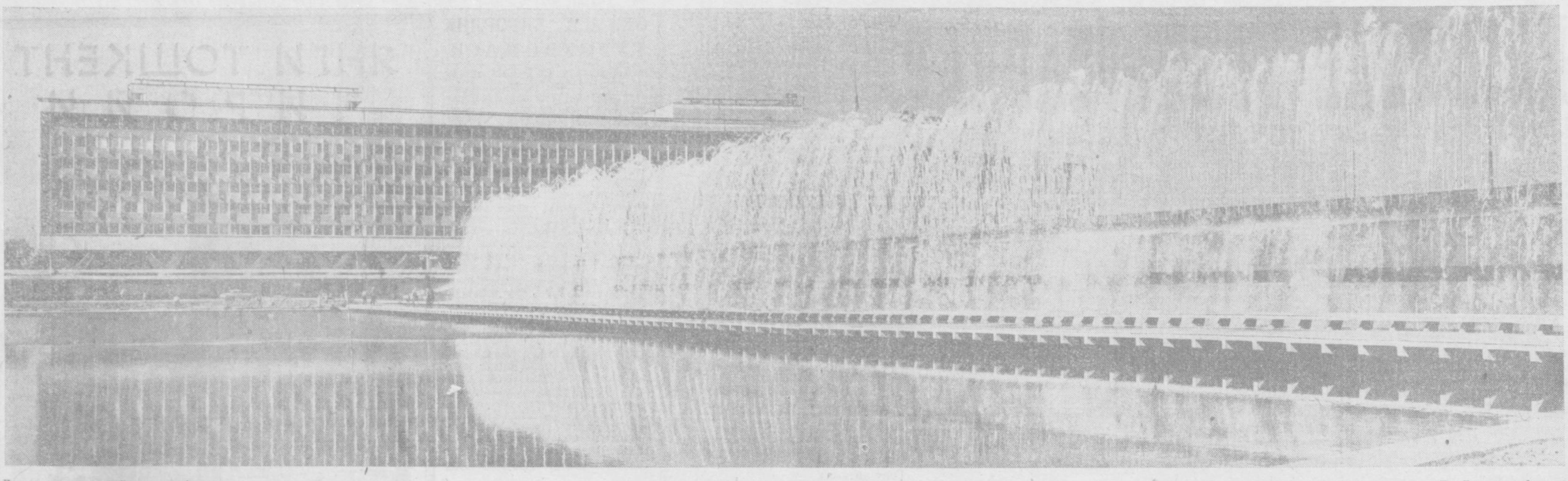

Ленин номли майдондаги фонтан

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

Спорт

СЕНТЯБРДА ФУТБОЛ

Кўпсонли ишқибозларнинг илтимосларига биноан футбол бўйича олий лига командаларнинг мамлакат биринчилиги сентябрь ойи ўйинлари календарини келтирамиз.

5. «Спартак» (М) — «Арарат». «Черноморец» — «Динамо» (М).
6. «Динамо» (К) — «Динамо» (Тб). Шахтёр» — «Пахтакор». «Заря» — «Торпедо» (М). СКА (Р-Д). — «Торпедо» (Кт).
8. ЦСКА — «Зенит».
9. «Черноморец» — «Динамо» (Тб);
10. «Динамо» (К) — «Шахтёр». «Динамо» (М) — «Пахтакор». «Торпедо» (Кт) — «Заря». «Спартак» (Ор) — «Спартак» (М);
11. «Торпедо» (М) — «Нефтчи»;
13. «Динамо» (Мн) — «Динамо» (Тб);
14. «Шахтёр» — «Черноморец».
15. «Нефтчи» — «Динамо» (К);
17. «Торпедо» (М) — «Арарат»;
18. «Динамо» (Мн) — «Торпедо» (Кт);
19. «Динамо» (М) — «Динамо» (Тб). «Черноморец» — «Динамо» (К). «Зенит» — «Пахтакор».
20. ЦСКА — СКА (Р-Д). «Спартак» (Ор) — «Заря»;
21. «Спартак» (М) — «Нефтчи»;
23. «Динамо» (М) — «Торпедо» (Кт). «Зенит» — «Черноморец»;
24. «Динамо» (Тб) — СКА (Р-Д). ЦСКА — «Динамо» (К). «Арарат» — «Заря».
25. «Спартак» (М) — «Пахтакор». «Нефтчи» — «Шахтёр».
26. «Торпедо» (М) — «Динамо» (Мн);
27. «Торпедо» (Кт) — «Черноморец».

«Б» КЛАССИДА

Иккинчи эшелонда мусобақалашаётган областимиз футбол командалари кейинги турларда мухлисларини қувонтирдилар. Чирчиқнинг «Химик» футболчилари ўзларини ўнглаб олмоқдалар. Улар аввалги турда «Пахтачи»ни қабўл қилиб, 4:3 ҳисобда енгган эдилар. Кейинги ўйинда эса чустликлардан икки очко олдилар. Ҳисоб — 1:0.

«Оққўрғон» коллективи ҳам кетма-кет ғалабага эришди. Бу команда «Чуст»ни 4:1 ҳисобида Жиззаҳ уйсозлик комбинати футболчиларини 3:2 ҳисобида мағлубиятга учратди. Турнир жадвалида «Янгиер» ва «Оқ олтин» коллективлари олдинда бормоқда. Улар 44 тадан очко тўплашди. Навоийнинг «Зарафшон» командаси пешқадамлардан бир очко орқада қолди. Химиклар шаҳри футболчилари сўнгги турда «Наримоновчи» спортчиларига бир очко бериб қўйдилар. (Ҳисоб — 1:1). Умуман Наримонов номли колхоз командаси сафарда яхши ўйнамоқда. Тажрибали ҳужумчи Стадник бошлиқ бу коллектив ўйинчилари олдинги турда «Янгиер» майдонида рақиблар дарвозасига учта тўп киритиб, муҳим ғалабага эришган эдилар (Ўйин 3:2 ҳисобида тугаган эди). «Наримоновчи» шу тарзда ўйнаса пешқадамларга етиб олиши ҳеч гап эмас.

Сўнгги турда бўлган қолган ўйин натижалари қуйидагича: «Пахтаорол» — «Пахтачи» — 1:0. «Янгиер» — «Ирригатор» 1:0. «Олой» — «Автомобилчи» — 0:0. «Оқ олтин» — «Энергетик» — 2:0. Якшанба куни командалар навбатдаги учрашувларни ўтказишади.

БЎСТОНЛИҚ район маданият уйида 10 ойлик бадиий тўқиш курси ўқувчиларининг кўргазмаси ўтказилди. Кўргазмада мазкур курсни томомлаб чиққан ёш мутахассисларнинг турли хил кийим-бош маҳсулотлари намойиш этилди. Суратда: битирувчилардан К. Сивцова ва курс раҳбари Т. Козлова ўртоқлар.

И. ПОРТНОВ фотоси.

ФАРЗАНД

На хуш фарзанд эрур улким гўзаллик ошно этмиш,
Она меҳри билан қадри отани дилга жо этмиш.
Ҳамиша ҳурматин сақлаб улуғлаб жон фидо этмиш,
Ёқимли феъли атвори билан ҳардам ризо этмиш.
Саодат боғида ушбу улуғ зотларни шод айлаб,
Ўғил-қиз меҳрила ўтган ҳама ҳолини ёд айлаб,
Очиб эҳсон булоғини мурувватин зиёд айлаб
Тавозе бирла ҳар доим сўзини мўмиё этмиш.
Чаманда тарбият айлаб кўнгул боғини яшнатган,
Мудом яхши амал бирла ҳаёт йўлини ўргатган,
Муҳаббат гулшани ичра гули ҳикматни кўрсатган
Азизларга гўзал одоб билан хизмат адо этмиш.
Садоқат бирла э, хушнуд адолат иҳтиёр этсанг,
Дилингни равшан этгуси шараф аҳлини ёр этсанг,
Онанг бирла отангни бир жаҳонда бахтиёр этсанг,
Муборак хислатинг фазлинг ҳаётинг серзиё этмиш.

А. МУЗАФФАРОВ.

Реклама ва эълонлар

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 5|IX да Травиата, 6|IX да Рус нишилари (кундузи), Оққуш кўли (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5|IX да Шоҳ Эдип, 6|IX да Мирзо Улуғбек.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Муҳаббат мавсуми — «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва кеч 9 да).

Европалик келин — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 3, 5 ярим ва кеч 7 ярмда).

Гул ва тош — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Кўчма қумлар — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кеч соат 9 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8.40 минутда ва 10 да бошланади).

Муҳаббат мавсуми — «ФЕСТИВАЛЬ».

Европалик келин — ТЕЛЬМАН номли.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

8, 9 СЕНТЯБРДА

М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

КАТТА КОНЦЕРТИ

Ўзбекистон ССР халқ артисти ҚУНДУЗ МИРКАРИМОВА;

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: ОЛМАХОН ХАЙИТОВА, Муҳаббат МУСАЕВА;

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Дилбар ФАЕЗОВА,

Солистлар: Алижон ҲАСАНОВ, Ойхон ЁҚУБОВА, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Мунаввар АКРОМОВА, Хайриддин ФАЕЗОВ ва бошқалар қатнашадилар.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

МУҲАММАД ХАДР АР-РЕЙСУНИ
Марокаш ёзувчиси.

АЗИЗ ЕР

Ҳикоя

Юқори Атлас тоғларининг ён бағрида шинам бир қишлоқча жойлашган. Уни уч томондан кўм-кўк боғ ва каналлар ўраб туради. Тўртинчи томонда эса кўп қаватли ва пастқам уйларнинг орқа томонида, катта ёнғоқзор ястаниб ётади. Ёнғоқзорнинг четидаги кичкина бир уйда Ибн Иса ёлғиз онаси билан яшайди.

Ибн Иса чиройли, мард ва жасур йигит бўлиб ўсди. У ҳали ёш бўлса ҳам, қишлоқ шайхининг олдида бошини эгмайди, гапларига парво ҳам қилмайди. У эрта тонгдан то кун ботгунга қадар ўз боғида тинмай ишлайди: ер чопади, экинга сув қуяди, ўғит сепади, парвариш қилади.

Бир куни Ибн Иса одатдагидек экинларини чопиқ қилаётганида қулоғига қизнинг ёқимли қўшиғи эшитилди. У беихтиёр ишидан тўхтаб, қизнинг қўшиғига қулоқ солди. «Бунча ҳам яхши куйлаяпти-я? Ким экан бу қиз?... Нега унинг қўшиғи шунчалар мунгли экан?» — хаёлидан ўтказди йигит.

Зич ва баланд қилиб қоқилган ёғочдевор орқасида куйлаётган қизни боғ ичидан кўра олмагач, Ибн Иса у томонга чиқиб борди. Бошида лойдан ясалган қизил кўза кўтариб олган гўзал бир қиз сўқмоқ йўлдан булоқ томон тушиб келарди. У қаршисига пешвоз чиққан бегона йигитни кўриб, бироз уялди.

«Қандай гўзал қиз экан-а? Бориб танишсаммикин? — Ибн Иса хаёлига келган фикрдан қайтди, бошини қимирлатиб, ўзича ички бир қатъийлик билан тасдиқлади. — Йўқ, Ибн Иса боғингга қайт! Сенинг ҳозирги вазифанг ерни парвариш қилиш! Уни сев! Ардоқла! Ахир унга озмунча меҳнат сарфламадинг! Ундан қанча умидларинг бор! Азиз ер! Ха, бизнинг азиз еримиз!!!

Ибн Исанинг белкураги бехосдан эски кетмонга урилиб кетди. Шу пайт кўз олдидан аллақачон унутилиб кетган болалик дамлари ўта бошлади.

...Ёшгина бола отасининг олдига чопиб бориб, уни қучоқлайди, кейин қўлларидан тортиб боққа биргалашиб кириб кетишади. Улар биргаликда экинларни ва дарахтларни парвариш қилишади. Ота ўз ўғлини ерни ва меҳнатни севишга, уларни қадрлашга ўргатади. Ер ва меҳнат бир-бирига ҳамдам ва ҳамнафас эканлигини уқтиради.

Бир куни Ибн Исанинг отаси уйдан чиқиб кетганича, бошқа қайтиб келмади. У қаерга кетдийкин? Ёки унга бирор нарса бўлдимикин? Ҳалок бўлган бўлса-я? Онаси бўлса ҳеч нарсани айтмасдан, фақат йиғлагани йиғлаганди.

«Қандай яхши куйлаяпти-я шуқиз!» Ибн Иса қўлидаги белкуракни ташлаб, булоқ бўйига яқинлашди. «Қаердан келиб қолдинг, ҳой, яхши қиз!» ўзича ўйларди йигит.

— Кел ёрдамлашай, кутилмаганда Ибн Иса шундай деди ва қизга қўлини чўзди.

Қиз йигитнинг кўзларига боқиб кўзасини узатди...

Ибн Исанинг отаси ҳалок бўлгандан буён анча вақт ўтиб кетган эди. Мана, ниҳоят бугун тинч ва осойишта қишлоққа Работдан хабар келди. Давлат ҳокими султон Муҳаммад бен Юсуфни душманлар тахтдан ағдаришибди.

Ибн Иса бу хабарни эшитгач, дўстининг отасидан воқеани батафсилроқ билиб олиш мақсадида, уларникига йўл олди. Бу ерга келганида онаси қанча вақтдан бери сир сақлаб келаётган воқеа ошкор бўлди. Ибн Иса бу воқеани аввалроқ эшитмаганидан хафа бўлиб кетди. Куни билан кўчада айланиб юриб, қоронғу тунда уйига қайтиб келди.

— Сенга нима бўлди? — сўради хавотирланиб ўтирган она.

— Онажон, отамнинг қандай ҳалок бўлганлигини нега менга айтмаган эдингиз?

— Жим бўл, ўғлим, бу ҳақда гапира кўрма, ўтинаман сендан.

— Мен энди жим тура олмайман. Отамни ўз Ватанини мустамлакачиларга сотиб, уларга хизмат қилишни истамаганлиги учун ўлдиришган экан. Нега сиз мендан бу ҳақиқатни шу вақтгача яшириб келдингиз?

— Мен сен ҳам кетиб қоласан, деб қўрққан эдим.

— Султон ҳозир ҳалокат ёқасида, уни ҳам ўлдиришлари мумкин. У юртимизни мустамлакачиларга бермаганлиги учун душманлар уни кечиришмайди.

— Ўғилгинам, ахир ёлғиз умидим сенданку! Наҳотки энди сен ҳам мени ғам-ташвишга ташлаб кетсанг!?

Ибн Иса жим турар, хаёллари эса узоқ-узоқларда парвоз қиларди.

...Эртаси куни эрталаб Ибн Иса тиниқ жилға бўйидаги булоқ бошига келди. Кун пешинга борганда қизил кўза кўтарган ўша гўзал қиз яна сўқмоқдан тушиб кела бошлади. Ибн Иса уни яна меҳр билан қарши олди...

Орадан бир неча соат ўтгандан сўнг Ибн Иса ўзи туғилиб ўсган уйини ташлаб чиқди. Меҳрибон она эса кўзларида жиққа ёш билан пичирлаганча нуқул такрорлайди:

— Қолақол, жон болам! Ўтинаман сендан! О, бахтсиз пешонам, бунчалар шўр бўлмаса. Энди сен ҳам ёлғиз онангни ташлаб кетасанми?.. Худо сени ўз паноҳида асрасин! Ой бориб омон келгин!

— Хайр онажон, мен албатта боришим керак. Бизнинг акаларимиз ва оталаримиз душман билан курашяпти! Улар бизнинг озодлигимиз, бахтимиз ва еримиз учун курашаяпти! Ҳа, бизнинг азиз еримиз учун!

Шоҳида УМАРХЎЖАЕВА,
таржимаси.

ЯНГИ МАҚОЛ

ИНТЕРМЕДИЯ

ЭР — Хафа бўлмагин-ку, хотинжон, лозимнамдаинг ўпкадан ўтиб, ҳиқилдоққа келди. Бир нима дей десам...

ХОТИН — Тавба, лозиманда деса капалагингиз учади, кетади. Феълингизни кенг тутинг.

ЭР — Феъл дейди-я! Менда феъл қолдими? Феълни жувалаб қатлама қилвординг-ку, хотин. Ўн кило гуруч опкелсам, 8 килоси лозимандангга кетади. Кошкийди, гуручнинг ўзи билан қутилақолсам. Гўшт, ёғ, сабзи, пиёз, 12 та седанали нон, устига бир кийим ипаклик. Илгари чит бўлса ҳам олиб кетаверардинг, ҳозир штапелга кўнмайсан.

ХОТИН — Гапирмаинг, аҳён-аҳёнда битта шундақа йўқлов бўладими, бўлмайдими?..

ЭР — Аҳён-аҳёндамиш. Кунда, кунаро аҳвол шу-ку... Битта-ярим-та қариндош вокзалга чиқиб қайтиб келса ҳам ошнинг хомини оборасан.... Буни бу десанг, орачора мана бунақанги катта лозимандалар, бош-оёқ сарпо, қўй, той!

ХОТИН — Акам, битта-ю-битта ўғлини тўй қилса-де, той ясатиб боролмасак!

ЭР — Тўй болани яхшилаб ясантирдинг, акангга, янгангга бош-оёқ сарпо қилдинг, бўлди-да. Той нимаси!? Тинкани қуритдинг-ку!

ХОТИН — Келинг, шовла кетса кетсин, обрў кетмасин.

ЭР — Шовла дейди, бутун бошлиқ кап-катта бузоққа кўнмайяпсан-ку?! Ана, бузоқни обор.

ХОТИН — Нега тушунмайсиз? Бузоқ у ерга эп эмас, катта даргоҳ. Бузоқни сотиб ёнига қўшингда, той олинг. Тойни яхшилаб ясатайлик. Устига бахмалдан чойшаб тикканман. Узанги-эгар, жабдуғи ҳаммаси тахт. Тойни ясатиб, кўча тўлдириб, етаклаб борсак, «палончини куёви» деган гап сизга ҳам обрў-ку!

ЭР — Кечдим мен унақа обрўдан. Яхшиси, ўша бахмалингни бузоқнинг устига ёп! Майли, мунчоқни бўйнига тақ. Мен етаклаб бораверaман.

ХОТИН — Вой-вой. Мени номусларга ўлдириб-а?!

ЭР — Номус қилсанг орқароқда юр!

ХОТИН — Бузоққа минг оламунчоқ тақиб ясантирманг, барибир бузоқ бузоқ-да...

ЭР — Бўлмаса бўлмас. Яқинда қизимизни узатган бўлсак..... Аканг ҳам билади.

Хотин — Нега яқинда дейсиз? Уч йил бўлди-ку, қиз узатганингизга.

ЭР — Мени назаримда кечагидек. Гапнинг қатини очма. Қиз узатганга қирқ йил тегмаслик керак. Бай бай, гарнитур қидириб югурган кунларим...

ХОТИН — Шукур қилинг. Қизингизни ўз вақтида узатиб олдингиз. Битта гарнитур билан қутилиб. Ҳозир қиз узатишни биласизми, қанақа бўлиб кетди? Яқинда Акбархўжа ака қиз узатди, гарнитур, уйни эплайдиган иккита гилам, холодильник, янги нусха телевизор...

ЭР — Ҳали машина қўшиб қиз узатиш мода бўлиб қолмасайди!

ХОТИН — Қўйинг, бу гапларни. Тойнинг ҳаракатини қилинг.

ЭР — Хоҳласанг, ана бузоқ, эгарлаб оборасанми, юганлаб оборасанми, менга деса, кўзига кўзойнак тақиб обор. Йўқ, десанг, йўқ. «Қиз узатганга қирқ йил тегма» Ҳозир шунақа мақол бор.

ХОТИН — Гапингизга туз солинг Топган мақолингизничи, сувдан совуқ. (Зарда билан хотин ичкари уйга кириб кетади).

ЭР — Тўйхона у ёқда-ю, жанжали бу ёқда.

Ж. АСОМИДДИНОВ.

16 сентябрь кундуз соат 2да Ўзбекистон ССР Фанлар академияси физика-техника ва математика фанлари бўлимларининг физика бўйича бирлашган илмий совет кенгаши (Обсерватория кучаси, 85 уй) да физика-математика фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

М. Г. Саттаров: «Энергияси 14, 5 Мэв бўлган нейтронлар ёрдамида моддани (корунд, кўмир, катализаторлар, хромитларни) элемент анализ қилиш имкониятларини текшириш» деган темада;

В. Б. Иванов: «Массалар маълум нисбатидаги кинетик энергия ва секин нейтронлар ёрдамида бўлинган уран-235 ядролари бўлакларидаги энергия тақсимотлари юпқа структураси» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертациялар билан академия кутубхонаси (А. Тўқаев кўчаси, 1 уй)да танишиш мумкин.

ПОЙТАХТ ЭКРАНЛАРИДА

Кинотомошабинларимиз тез кунлар ичида экранларимизда «Малика» (Швеция — «Европа-фильм» маҳсулоти), «Гайдуклар қасоси» (Румыния — «Бухарест» киностудияси ишлаб чиқарган ва «Изланганга толе ёр» (СССР — Свердловск киностудияси яратган) фильмларини томоша қилишади.

Суратларда: «Изланганга толе ёр» (чапда) ва «Гайдуклар қасоси» (ўнгда) фильмларидан кўринишлар.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Г. 1723. ИНДЕКС — 64697. Р — 02774